

Toulouse, 25 de febrer de 1952.

Estimat Dr. Vicens:

Fins ara m'havia semblat que no tenia prou coses importants a dir-li, però ben mirat em sembla que ja m'hi podré explicar moltes, i fins hinc pa de poder m'hi no requereix un cert ordre.

Començo pels fonaments. Després d'una llarga etapa provisional, es desdissabla la nova situació material està definitivament establerta. Per aquesta qüestió, d'arribada M. Wolff em va posar en mans de Mlle. Labade — la Secretària de les Obres en favor de la Jeunesse Universitaire —, i entre ella i Mlle. Eyraud, la seva electinent, no han parat fins que m'han arreglat tots els afers. Realment, aquesta és una institució eficient com m'hi he pogut: ho saben resoldre tot. Des del primer dia dinar i sopar — encara que els francesos coppin els noms — al Restaurant Universitari; quan hem d'aversa el sistema americà de dinar amb la setata, i a menjar sense tovalló, el conjunt ja no pot ser més satisfactori, i sempre que puc el lleo, ben riuament, al davant dels francesos. Quant a la resta, els primers dies vaig tenir una habitació en un hotel del mateix centre de la ciutat, fins que les Obres m'han trobat allotjament en una casa particular, tocant als Boulevards. El fred ens m'ha fet scollir una amb calefacció, per donament

de petits inconvenients ; la família és relativament nombrosa (un mar. dues filles, un granet i dos estudiants més), i com que són poca gent, i les dones són molt curioses, fem cada xerrada que treu foc. Tots plujats, i llur casa, i llur manera de viure, precisen una situació social ben suggerida, que ant un xic de mitjà deuria donar lloc a un estudi sociològic. En fi, un hí- ventixo. Per altra part, quan em vaig canviar, Mlle. Kalade em va ad- vertir que em caldria buscar a algun restaurant, però que a fi de més es portés la nota, perquè ven les Oeuvres qui vanien de pagar-ho, i el mateix hijs de fer amb el rentar la roba. Ja veu, doncs, que en aquest aspecte tot ha quedat precisat d'una manera excel·lent : ja no es pot demanar més.

Bé, ja s'ha acabat la prosa. En finalment potser ja li he dit que l'endemà passat de la meua arribada, M. Wolff va marxar a París per una set- mana ; abans, però, ja va tenir ocasió de presentar-me a tots les "pres- sions" de la Facultat, de manera que vaig campar molt bé pel meu camp- te. De tornada, -amb fer un petit camí d'impressions ; i em va anunciar que un dia d'aquesta setmana aniria a veure a casa sua, i que deman- raria audiència per anar a veure tots dos al Rector, que és un senyor molt trontat, - jutjar per un discurs que vaig sentir-li. A més, he anat dues -tjads al curs de M. Wolff sobre el món carolingi, i, francament, em va de capirar un xic ; ell em va aclarir de seguida que s tractava d'una cosa

molt general, i que no m'havia de considerar obligat, ni per cortesia, a anar-hi, de manera que iniciari una retirada discreta. En canvi, em penso que aniré a algun dels cursos que fa M. Mauro, un ajudant de M. Fodechot, que parla d'història econòmica en general, i sobretot del segle XVI; per un petit cursot que li vaig sentir ocasionalment, em sembla que ho fa molt bé.

L'ambient dels estudiants d'història és una mica vagre, potser perquè tant prou feines es troben un parell de cops a la setmana, i la resta, treballen pel seu compte, perquè els cursos només els resolen una petita part del programa. Els de M. Wolff, a part de dos o tres xicotets, cada vegada hi he vist gent diferent, que van dels 16 als 50 anys; a més, cadascú pot seguir, quan vol i com vol, els cursos que livinguin millor, fins a fer el total dels 5 certificats. El dia gran és el dijous, que hi ha molt de moviment; els estudiants d'Història i Geografia tenen una reunió a la tarda, i jo he assistit ja a tots dues. La primera fou dedicada a una "mise-au-point" sobre el Pla Schuman, dirigida per M. Mauro, amb la intervenció de notables paus comunistes; la segona va resultar més baixa de to, perquè va passar trentant-se el drapets al sol un parell de grups més o menys polítics, en una mena de paròdia institucional, sobre no sé quines subtils d'organització de l'Associació d'Estudiants; hi havia un

gran apassionament, un xic infantil, però com que jo no sabia gaire de
què anava, a pesar que m'ho anaven explicant, he vaig trobar una mica
excessiu. Per cert, que entre els grans problemes que s'hi debaten, hi figu-
rava també — un bon detall — el de l'escrutini per llista o uninomi-
nal, i el de la distinció entre representació i delegació. Per altra part,
Koltt em va portar al fimp d'estudiants d'Espanya, que sembla una mica
més congruent; allí el dia ho és el dineres, i agust d'anar m'hi vaig
passar una tarda divertidíssima. Tot plegat, no m'hi vaig guixar: amb
un anarquista, ben hípic, d'altra banda; un M.D.P., excellent font d'in-
formacions objectives; un xicot amb una fama tanta, cabalè, trampa-
díssim i molt intel·ligent; dos o tres patris d'allà més característics, i
uns quants més que encara no he pogut acatar de situar. Ah, i els negres
i els indoxinos — u'hi ha a trompons — em són ja ben familiars; ja
procurari saber a quina Facultat s'ediduen, de preferència. Els primers
dies vaig assistir també a una sessió solemn a l'Amfiteatre, per a la
recepció com a doctors "honoris causa" a dos grans personalitats de la
O.N.U.; la millor va ser algun dels discursos, el del rector i el del doc-
tor suec, sobretot, i després l'himne mexicà, que és tot un poema. El primer
dinner del fimp de feopatia va ser d'excursió, però ni era massa
atractiva, ni el temps hi concidava gaire, i com que m'havia anat a costar

cap = 800 frs., vaig preferir esperar la pròxima, que ha de ser dintre d'uns
 deu dies, i cap al cantó de Foix.

Amb tot això, i després de donar un curs fi de voltes per la ciutat,
 fins a conèixer-la força bé, m'ha quedat encara força temps per llegir.
 La Biblioteca Universitària no és pas ben completa, però així i tot hi he
 trobat coses de molt d'interès, i quan M. Wolff m'haig acabat d'acien-
 tar encara deuení trobar més coses. Ara m'estic buscant el cap en uns
 llibres de Teoria de les monedes, molt abstractes però fonamentals. Als An-
 xius ja no comptara a trobar-hi joire treball a fer, però com que hi ha
 un servei d'intercanvi amb altres anxius departamentals, sembla que un
 faran venir uns quants registres de Perpinyà.

Tal com vostè em ~~fa~~ va dir, he procurat seguir pels aparadors les
 darreres novetats que semblen més interessants, i li'n dono una llista,
 tot i que després de preguntar-ne els preus se'm va espedar una mica
 d'entusiasme. Hi ha un llibre de Fçois. Jognel, "Les partis politiques
 sous la IIIe République" (600 frs.); dos volums de D. Minkine, edi-
 tats per la P.U.F., "Les constitutions européennes", un bon estudi i
 un altre de textos (1500 frs. cadascun); una "Histoire économique de
 la France", de H. Sée, — de la qual potser al Seminari hi ha l'"Es-
 quisse", que és el que jo he llegit ací, i és molt interessant — (2 vols.,

700 + 1350 frs.) ; una "géographie espère", subtitulada "Types de culture", del degà Faucher (1800 frs.!), que pertany a una gran geografia, de la qual he vist un altre volum, "géographie de l'Énergie", fet pel nostre amic Pierre George. I encara tota una sèrie de Quaderns, dedicats als "Cours de Sorbonne", on hi ha llibres molt prometedors i altres manuscrits, i preus pels vots de 400 o 500 frs. En fi, si em permet de dir la meua opinió, li diré que el que caldria més al Seminari és completar la col·lecció des Annales, d'ara que manquen a la Biblioteca de Catalunya. A la Biblioteca, de vegades, m'he demanat un volum per veure'n un article, i he acabat llegint-me'l gairebé tot sencer: potser és l'única Revista de la qual es pugui dir això!

Bé, com pot veure, stic encantat, i ja des d'ara puc underinar el profit que m'hauré tret, de la meua virguda; per tant, no em puc star de tornar-li a donar, senzillament, les gràcies. No veuc que li pugui doler de mi. Si les meues deduccions no són equivocades, ara m'adono del problema que representaria per a M. Wolff i la Facultat si jo volgués estar aquí per Pasqua; em sembla haver-ho underinat a través d'una petita conversa amb ell. És que el Restaurant Universitari des tanca, durant les vacances, i la

4
essa cançania molt d'aspecte per a ells, llavors. Per tant, si tot va
bé és precisament el temps que jo voldria anar a París; ja he comen-
çat a stablir negociacions. : encara tinc confiança que me'n sortiré, si
Déu vol; ja t'informaré quan ho tingui resolt. El que no sé és si,
en aquest cas, voldria la pena que després de Pasqua tindrés a estar-me
ací algun temps, fins a completar els tres mesos. En fi, ja en tor-
narem a parlar.

Res més. potser. No he fet més que una petita crònica, i tinc
pr que ja resulti un xic pesada. Saluda de part meua la meua senyora,
i també els amics de la Universitat; per a vós tot l'afecte del meu devot.

Ramon Intem.

La meua adreça, si li cal scriure'm, és:

R.G., chez madame Aurélie, 32, rue des Chalets. Toulouse.